
TOVERI KAGANOVITSHILLE JA UKRAINAN KP(b):n KESKUSKOMITEAN POLITBYROON MUILLE JÄSENIILLE ⁵³

Olen keskustellut Shumskin kanssa. Keskustelu oli pitkä, se kesti kolmatta tuntia. Te tiedätte, ettei hän ole tyytyväinen tilanteeseen Ukrainassa. Hänen tyytymättömyytensä perustelut voidaan sisällyttää kahteen peruskohtaan.

1. Hän on sitä mieltä, että ukrainalaistaminen tapahtuu hankalasti, että ukrainalaistamista pidetään pakkorasituksena, jota täytetään haluttomasti, täytetään suuresti vitkastellen. Hän on sitä mieltä, että ukrainalainen kulttuuri ja ukrainalainen intelligenssi kasvaa nopeaa vauhtia ja että ellemme ota tätä liikettä käsiimme, niin se saattaa mennä ohitsemme. Hän on sitä mieltä, että tämän liikkeen johtoon on asetettava sellaisten henkilöiden, jotka uskovat ukrainalaisen kulttuurin asiaan, jotka tuntevat ja haluavat tuntea tämän kulttuurin, jotka kannattavat ja voivat kannattaa yhä kasvavaa liikettä ukrainalaisen kulttuurin puolesta. Erikoisen tyytymätön hän on Ukrainan puolue- ja ammattiliittohuippukerroksen käytökseen, joka huippukerros hänen mielestään jarruttaa ukrainalaistamista. Hänen mielestään puolue- ja ammattiliitto-

huippukerroksen eräs perussynti on siinä, ettei se vedä puolue- ja ammattiliittotyön johtoon mukaan niitä kommunisteja, joilla on välitön yhteys ukrainalaiseen kulttuuriin. Hänen mielestään ukrainalaistaminen on toteutettava ennen kaikkea puolueen riveissä ja proletariaatin keskuudessa.

•2. Hän on sitä mieltä, että näiden epäkohtien korjaamiseksi on ennen kaikkea muutettava puolue- ja neuvostohuippukerroksen kokoonpanoa ukrainalaistamista silmällä pitäen, että ainoastaan sillä ehdolla voidaan Ukrainan työntekijäkaadereissamme saada aikaan käänne ukrainalaistamisen suuntaan. Hän ehdottaa nimitettäväksi Kansankomissaarien Neuvoston Puheenjohtajan tehtävään Grinkon, Ukrainan KP(b):n Keskuskomitean Poliittisen sihteerin tehtävään Tshubarin, parantamaan Sihteeristön ja Politbyroon kokoonpanoa j.n.e. Hän arvelee, että ilman näitä tai tämänkaltaisia muutoksia hänen, Shumskin, on mahdotonta tehdä työtä Ukrainassa. Hän sanoo, että jos Keskuskomitea sitä vaatii, niin hän on valmis palaamaan Ukrainaan, vaikkapa nykyiset työolot jäisivätkin ennalleen, mutta hän on varma, ettei siitä tule mitään. Hän on erittäin tyytymätön Kaganovitshin työhön. Hän on sitä mieltä, että Kaganovitshin on onnistunut panna kuntoon organisatoorinen puoluetyö, mutta hän arvelee, että organisatiomenetelmien vallitseva asema toveri Kaganovitshin työssä tekee normaalin toiminnan mahdottomaksi. Hän vakuuttaa, että kireän organisatiopainostuksen seuraukset toveri Kaganovitshin työssä, korkeimpien neuvostovirastojen ja näiden virastojen johtajien syrjäyttämismenetelmän seuraukset tulevat näkyviin lähitulevaisuudessa, eikä hän mene takuuseen,

etteivätkö nämä seuraukset saisi vakavan selkkauksen muotoa.

Mielipiteeni tästä asiasta.

1. Shumskin lausunnoissa ensimmäisestä kohdasta on eräitä oikeita ajatuksia. On totta, että Ukrainassa on alkanut ja kasvaa laaja liike ukrainalaisen kulttuurin ja ukrainalaisen yhteiskunnallisuuden puolesta. On totta, ettei tätä liikettä missään tapauksessa saa antaa meille vieraiden ainesten käsiin. On totta, että suuri joukko kommunisteja Ukrainassa ei käsitä tämän liikkeen sisältöä ja merkitystä eikä sen tähden ryhdy toimenpiteisiin hallitakseen sitä. On totta, että on saatava muutos aikaan puolue- ja neuvostotyöntekijäin kaadereissamme, jotka yhä vielä ovat ironian ja skeptismin hengen vallassa, kun on kysymys ukrainalaisesta kulttuurista ja ukrainalaisesta yhteiskunnallisuudesta. On totta, että täytyy huolellisesti valikoida ja luoda kaadereita, jotka kykenevät hallitsemaan uutta liikettä Ukrainassa. Kaikki se on totta. Mutta samalla Shumski tekee ainakin kaksi vakavaa virhettä.

Ensiksi. Hän sotkee puolue- ja muiden koneistojemme ukrainalaistamisen proletariaatin ukrainalaistamiseen. Puolue-, valtio- ja muut väestöä palvelevat koneistomme voidaan ja täytyy ukrainalaistaa, noudattaen siinä vissiä vauhtia. Mutta proletariaattia ei voida ukrainalaistaa ylhäältäkäsin. Venäläisiä työläisjoukkoja ei voida pakottaa luopumaan venäjän kielestä ja venäläisestä kulttuurista ja tunnustamaan kulttuurikseen ja kielekseen ukrainan kieli ja ukrainalainen kulttuuri. Se on ristiriidassa kansallisuuksien vapaan kehityksen periaatteen kanssa. Se ei olisi

kansallista vapautta, vaan eräänlainen kansallisen sorron muoto. Ukrainan proletariaatin kokoonpano tulee epäilemättä muuttumaan sikäli, kun Ukrainan teollinen kehitys on edistynyt, sikäli, kun ympäristökylästä tulee teollisuuteen ukrainalaisia työläisiä. Ukrainan proletariaatin kokoonpano tulee epäilemättä ukrainalaistumaan, samoin kuin proletariaatin kokoonpano esimerkiksi Latviassa ja Unkarissa, jolla yhteen aikaan oli saksalainen luonne, alkoi sittemmin latvialaistua ja unkarilaistua. Mutta se on pitkä, alkuvoimainen, luonnonvarainen prosessi. Yritys muuttaa tämä alkuvoimainen prosessi proletariaatin pakolliseksi ukrainalaistamiseksi ylhäältäkin merkitsee utopistisen ja vahingollisen politiikan harjoittamista, joka saattaa aiheuttaa Ukrainan proletariaatin ei-ukrainalaisissa kerroksissa ukrainalaisvastaista chauvinismia. Minusta tuntuu, että Shumski ymmärtää väärin ukrainalaistamisen eikä ota huomioon tätä viimeksimainittua vaaraa.

Toiseksi. Korostaessaan aivan oikein ukrainalaisen kulttuurin ja yhteiskunnallisuuden puolesta Ukrainassa nousevan uuden liikkeen myönteistä luonnetta Shumski ei kuitenkaan näe tämän liikkeen varjopuolia. Shumski ei näe sitä, että kun kommunistiset kantakaaderit Ukrainassa ovat heikkoja, niin tämä liike, jonka johdossa on useinkin ei-kommunistinen intelligenssi, saattaa paikotellen muuttua luonteeltaan taisteluksi ukrainalaisen kulttuurin ja ukrainalaisen yhteiskunnallisuuden eristämiseksi yleisneuvostolaisesta kulttuurista ja yhteiskunnallisuudesta, taisteluksi yleensä „Moskovaa“ vastaan, yleensä venäläisiä vastaan, venäläistä kulttuuria ja sen korkeinta saavu-

tusta — leninismiä — vastaan. En ryhdy todistelemaan, että tällainen vaara käy Ukrainassa yhä enemmän ja enemmän realiseksi. Haluaisin vain sanoa, etteivät eräät ukrainalaiset kommunistitkaan ole vapaita tuollaisista virheellisyyksistä. Tarkoitin sellaista kaikille tunnettua tosiasiaa kuin tunnetun kommunistin Hvilevoin kirjoitusta Ukrainan lehdistössä. Hvilevoin vaatimukset „proletariaatin viipymättömästä epävenäläistämisestä“ Ukrainassa, hänen mielipiteensä siitä, että „ukrainalaisen runouden on paettava mahdollisimman joutuin venäläistä kirjallisuutta, sen tyyliä“, hänen lausuntonsa, että „me tunnemme proletariaatin aatteet ilman moskovaalaista taidettakin“, hänen viehättymisensä ukrainalaisen „nuoren“ intelligenssin jonkinlaiseen vapahtajan osaan, hänen naurettava ja epämarxilainen yrityksensä erottaa kulttuuri politiikasta, — kaikki tuo ja monet muut samankaltaiset seikat ukrainalaisen kommunistin suusta kuulostavat nyt (eivätkä voi olla kuulostamatta!) enemmän kuin omituiselta. Samaan aikaan kun Länsi-Euroopan proletarit ja heidän kommunistiset puolueensa uhkuvat sympatiaa „Moskovaa“ kohtaan, tätä kansainvälisen vallankumouksellisen liikkeen ja leninismien linnaketta kohtaan, samaan aikaan kun Länsi-Euroopan proletarit katsovat ihailien Moskovassa hulmuavaa lippua, ei ukrainalaisella kommunistilla Hvilevoilla ole muuta sanottavaa „Moskovan“ hyväksi, kuin kehoittaa ukrainalaisia toimihenkilöitä pakenemaan „Moskovan“ luota „mahdollisimman joutuin“. Ja sitä nimitetään internationalismiksi! Mitä jää sanottavaksi muista ei-kommunistisen leirin ukrainalaisista intelligenteistä, jos kommunistit alkavat puhua, eivätkä vain puhua,

vaan kirjoittaakin neuvostolehdistössämme Hvillevoim kielellä? Shumski ei ymmärrä sitä, että ukrainalaisen kulttuurin puolesta Ukrainassa käynnissä olevaa uutta liikettä voidaan hallita ainoastaan taistelemalla Hvillevoim äärimmäisyyksiä vastaan kommunistien riveissä. Shumski ei ymmärrä sitä, että ainoastaan taistelussa tällaisia äärimmäisyyksiä vastaan nouseva ukrainalainen kulttuuri ja ukrainalainen yhteiskunnallisuus voidaan muuttaa neuvostokulttuuriksi ja -yhteiskunnallisuudeksi.

2. Shumski on oikeassa väittäessään, että Ukrainan johtavasta huippukerroksesta (puolueen johdosta ja muusta) pitää tulla ukrainalainen. Mutta hän erehtyy vauhdissa. Ja se on nyt pääasia. Hän unohtaa sen, että pelkästään ukrainalaisia marxilaisia kaadereita ei toistaiseksi riitä sitä varten. Hän unohtaa sen, ettei sellaisia kaadereita voida luoda keinotekoisesti. Hän unohtaa, että sellaiset kaaderit voivat kasvaa ainoastaan työssä, että siihen tarvitaan aikaa... Mitä merkitsee Grinkon nostaminen nyt Kansankomissaarien Neuvoston Puheenjohtajan tehtävään? Kuinka koko puolue ja erikoisesti puoluekaaderit sen ymmärtäisivät? Kunpa ne eivät vaan ymmärtäisi sitä siten, että me pidämme suuntana Kansankomissaarien Neuvoston ominaispainon pienentämistä? Sillä eihän puolueelta voida salata sitä, että Grinkon puolue- ja vallankumouksellisen toiminnan staazhi on paljon pienempi kuin Tshubarin puolue- ja vallankumouksellisen toiminnan staazhi. Voimmeko me nyt, nykyisellä Neuvostojen aktivisoimisen ja neuvostoelinten ominaispainon kohottamisen kaudella, ottaa tuollaisen askeleen? Eikö olisi parempi sekä asian edun kannalta että

Grinkon edun kannalta luopua toistaiseksi sellaisista suunnitelmista? Minä kannatan sitä, että Ukrainan KP(b):n Keskuskomitean Sihteeristön ja Politbyroon kokoonpanoa ja myöskin neuvostoelinten huippuker-
rosta voimistetaan ukrainalaisilla aineksilla. Mutta eihän asiaa saa kuvailla sellaiseksi, ettei puolueen ja Neuvostojen johtavissa elimissä muka olisi ukrainalaisia. Entä Skrypnik ja Zatonski, Tshubar ja Petrovski, Grinko ja Shumski, eivätkö he ole ukrainalaisia? Shumskin virhe on tässä se, että vaikka hänellä onkin oikea perspektiivi, niin hän ei ota huomioon vauhtia. Mutta vauhti on nyt tärkeintä.

Kommunistisin tervehdyksin

J. Stalin

26.IV.1926

Julkaistaan täydellisenä ensi kertaa